

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. aprill 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0101(NLE)

8169/23
ADD 1

FRONT 113
COWEB 39
MIGR 120

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	5. aprill 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 260 final ANNEX
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise kokkuleppe (mis käsitleb Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Montenegros) liidu nimel allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 260 final ANNEX.

Lisatud: COM(2023) 260 final ANNEX

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 5.4.2023
COM(2023) 260 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise kokkuleppe (mis käsitleb Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Montenegros) liidu nimel allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta

Euroopa Liidu ja Montenegro vaheline kokkulepe, mis käsitleb Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Montenegros

EUROOPA LIIT

ja MONTENEGRO,

edaspidi eraldi „pool“ või ühiselt „pooled“,

ARVESTADES, et võib tekkida olukordi, kus Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „amet“) koordineerib operatiivkoostööd Euroopa Liidu liikmesriikide ja Montenegro vahel, sealhulgas Montenegro territooriumil,

ARVESTADES, et tuleks sõlmida staatust käsitleva kokkuleppe kujul õigusraamistik olukordadeks, kus ameti suunatud rühmaliikmed teostavad Montenegro territooriumil täitevvolitusi,

ARVESTADES, et staatust käsitleva kokkuleppega võib ette näha, et amet loob Montenegro territooriumil esindused, et hõlbustada ja parandada operatiivtegevuse koordineerimist ning tagada ameti inimressursside ja tehniliste vahendite tõhus haldamine,

VÕTTES ARVESSE isikuandmete kaitse kõrget taset Montenegros ja Euroopa Liidus ning

VÕTTES ARVESSE, et Montenegro on ratifitseerinud Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsiooni nr 108 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel ja selle lisaprotokoll,

PIDADES SILMAS, et inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamine on poolte koostöö aluspõhimõtted,

VÕTTES ARVESSE, et Montenegro on ratifitseerinud 4. novembri 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, milles loetletud õigused vastavad Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustele,

VÕTTES ARVESSE, et ameti kogu operatiivtegevuse puhul Montenegro territooriumil peaks täielikult austama põhiõigusi ja rahvusvahelisi lepinguid, mille osalised on Euroopa Liit, selle liikmesriigid ja/või Montenegro,

VÕTTES ARVESSE, et kõik operatiivtegevuses osalevad isikud on kohustatud säilitama usaldusväärsuse, eetilise käitumise, professionaalsuse ja põhiõiguste austamise kõrgeimad standardid ning täitma neile operatsiooniplaanis ja ameti käitumisjuhendis sätestatud kohustusi,

ON OTSUSTANUD SÕLMIDA KÄESOLEVA KOKKULEPPE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolev kokkulepe reguleerib kõiki küsimusi, mis on vajalikud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmade suunamiseks Montenegrosse, kus rühmaliikmetel on täitevvolitused.
2. Lõikes 1 osutatud operatiivtegevus võib toimuda Montenegro territooriumil.
Kui pooled täidavad mereõigusest, eelkõige Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonist tulenevaid kohustusi, võib operatiivtegevus toimuda ka Montenegro majandusvööndis. Käesoleva kokkuleppe alusel rakendatav operatiivtegevus ei mõjuta mereõigusest, eelkõige Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonist, rahvusvahelisest konventsioonist inimelude ohutusest merel ning rahvusvahelisest mereotsingute ja -pääste konventsioonist tulenevaid otsingu- ja päästekohustusi.
3. Käesolev kokkulepe ega ükski selle rakendamisel poolte poolt või nende nimel sooritatud tegevus, sealhulgas operatsiooniplaanid või osalemine piiriüleses tegevuses, ei mõjuta mingil viisil asjaomaste Euroopa Liidu liikmesriikide ega Montenegro vastavate territooriumide rahvusvahelisest õigusest tulenevat staatust ja piire.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „amet“ – Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1896¹ või selle mis tahes muudatusega;
- (2) „operatiivtegevus“ – ühisoperatsioon või piirivalve kiirreageerimisoperatsioon;
- (3) „täitevvolitused“ – volitused, mis on vajalikud Montenegro territooriumil operatsiooniplaanis sätestatud operatiivtegevuse käigus piirikontrolliks vajalike ülesannete täitmiseks;
- (4) „piirikontroll“ – vastavalt käesolevale kokkuleppele ja selles sätestatud eesmärkidel piiril teostatav tegevus, mis igast muust põhjusest sõltumata leiab aset ainult piiriületamise kavatsuse või piiriületamise korral ning koosneb kontrollidest, patrull- ja vaatlustegevusest ning sisejulgeolekut ja riigipiiri ähvardavate ohtude hindamisest;
- (5) „tegevuskava“ – kava, mille alusel toimub operatiivtegevus vastavalt ELi määruse 2019/1896 artiklitele 38 ja 74;
- (6) „piirihaldusrühm“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest moodustatud rühm, mis suunatakse ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus välispiiridele liikmesriikides ja kolmandates riikides;
- (7) „nõuandefoorum“ – nõuandev organ, mille amet on loonud määruse (EL) 2019/1896 artikli 108 kohaselt;

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

- (8) „Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus“ – määruse (EL) 2019/1896 artikli 54 kohane Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus;
- (9) „EUROSUR“ – raamistik teabevahetuseks ja koostööks nii liikmesriikide vahel kui ka Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga;
- (10) „põhiõiguste vaatleja“ – määruse (EL) 2019/1896 artiklis 110 sätestatud põhiõiguste vaatleja;
- (11) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kes on suunanud või lähetanud oma töötaja lühiviisi või pikaajaliselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusesse;
- (12) „juhtum“ – olukord, mis on seotud ebaseadusliku sissetuleku, piiriülese kuritegevuse või ohuga rändajate elule Euroopa Liidu või Montenegro välispiiridel või nende läheduses;
- (13) „ühisoperatsioon“ – ameti koordineeritav või organiseeritud tegevus, mille eesmärk on toetada piirikontrolli eest vastutavaid Montenegro ametiasutusi, et tegeleda selliste probleemidega nagu ebaseaduslik ränne, praegused või tulevased ohud Montenegro piiridel või piiriülese kuritegevuse, või pakkuda suuremat tehnilist ja operatiivabi nende piiride kontrollimisel;
- (14) „rühmaliige“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liige, kes suunatakse operatiivtegevuses osalema piirihaldusrühma kaudu;
- (15) „liikmesriik“ – Euroopa Liidu liikmesriik;
- (16) „operatsioonipiirkond“ – geograafiline piirkond, kus operatiivtegevus toimub;
- (17) „osalev liikmesriik“ – liikmesriik, kes osaleb operatiivtegevuses, varustades Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalist korpust tehniliste seadmete või töötajatega;
- (18) „isikuandmed“ – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekti“) kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal;
- (19) „piirivalve kiirreageerimisoperatsioon“ – meede, mille eesmärk on reageerida Montenegro piiril esinevale spetsiifilisele ja ebaproportsionaalsele survele, suunates piiratud ajavahemikuks Montenegro territooriumile piirihaldusrühmi, et teha koos piirikontrolli eest vastutavate Montenegro ametiasutustega piirikontrolli;
- (20) „koosseisuline töötaja“ – Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti töötaja, kes on võetud tööle vastavalt nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68² kehtestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjadele (edaspidi „personalieeskirjad“) või Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimustele (edaspidi „teenistustingimused“).

Artikkel 3

Operatiivtegevuse algatamine

1. Käesoleva kokkuleppe kohane operatiivtegevus algatatakse ameti tegevdirektori kirjaliku otsusega Montenegro pädevate asutuste kirjaliku taotluse alusel. See taotlus peab sisaldama olukorra kirjeldust, võimalikke eesmärke, kavandatavaid vajadusi ning seda, millise profiiliga töötajaid on vaja, sealhulgas vajaduse korral täitevvolitustega töötajad.

² EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

2. Kui tegevdirektor leiab, et taotletud operatiivtegevusega kaasneks tõenäoliselt põhiõiguste või rahvusvahelise kaitse kohustuste raske ja/või jätkuv rikkumine, ei algata tegevdirektor operatiivtegevust.
3. Kui ameti tegevdirektor leiab pärast lõike 1 kohase taotluse saamist, et operatiivtegevuse algatamise üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib ta taotleda lisateavet või lubada ameti ekspertidel reisida Montenegrosse, et hinnata sealset olukorda. Montenegro hõlbustab sellist reisimist.
4. Tegevdirektor otsustab operatiivtegevust mitte algatada, kui ta leiab, et selle peatamine või lõpetamine on artikli 18 alusel põhjendatud.

Artikkel 4

Operatsiooniplaan

1. Amet ja Montenegro lepivad iga operatiivtegevuse jaoks kokku operatsiooniplaani kooskõlas määruse (EL) 2019/1896 artiklitega 38 ja 74. Operatsiooniplaan on ametile, Montenegrole ja osalevatele liikmesriikidele siduv.
2. Operatsiooniplaanis sätestatakse üksikasjalikult operatiivtegevuse korralduslikud ja menetluslikud aspektid, sealhulgas:
 - (a) olukorra kirjeldus, töömeetodid ja kohapeale suunamise eesmärgid, sealhulgas operatiiveesmärk;
 - (b) eesmärkide saavutamiseks prognoositav ühisoperatsiooni kestus;
 - (c) operatsioonipiirkond;
 - (d) rühmade ametiülesannete, sealhulgas täitevvolitusi eeldavate ülesannete, kohustuste, sealhulgas põhiõiguste järgimise ja andmekaitse nõuetega seotud kohustuste, ning rühmadele antavate erikorralduste üksikasjalik kirjeldus, milles käsitletakse muu hulgas Montenegros lubatud andmebaaside kasutamist ning lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja seadmeid;
 - (e) piirihaldusrühma koosseis ning muude asjaomaste töötajate kohapeale suunamine / ameti koosseisuliste töötajate, sealhulgas põhiõiguste vaatlejate kohalviibimine;
 - (f) juhtimiskord, sealhulgas rühmaliikmete ja ametiga koostöö tegemise eest vastutavate Montenegro piiripolitsei ametnike ja muude asjakohaste töötajate – eelkõige suunamise ajal korraldusi andvate piiripolitsei ametnike ja muude asjakohaste töötajate – nimed ja auastmed ning rühmaliikmete koht käsuliinis;
 - (g) operatiivtegevuse käigus kohapeale suunatavad tehnilised seadmed koos selliste erinõuetega nagu kasutustingimused, nõutav meeskond, transport ja muu logistika ning finantsreeglid;
 - (h) üksikasjalikud reeglid, mis käsitlevad ameti kohustust teatada kõikidest käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevuse käigus ilmnunud juhtumitest viivitamata haldusnõukogule ning osalevate liikmesriikide ja Montenegro asjaomastele ametiasutustele;
 - (i) teavitus- ja hindamissüsteem, mis hõlmab hindamisaruande kriteeriume, sealhulgas põhiõiguste kaitse osas, ja lõpliku hindamisaruande esitamise tähtpäeva;

- (j) mereoperatsioonide puhul spetsiifiline teave asjaomase kohtualluvuse ja kohaldatava õiguse kohta operatsioonipiirkonnas, sealhulgas viited laevade peatamist, merepäästet ja maaletoiimetamist käsitlevale riigisisesele, rahvusvahelisele ja liidu õigusele;
 - (k) muude liidu organite ja asutustega kui amet, muude kolmandate riikidega või rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö tingimused;
 - (l) üldsuunised selle kohta, kuidas tagada põhiõiguste kaitse operatiivtegevuse ajal, sealhulgas isikuandmete kaitse ja kohaldatavatest rahvusvahelistest inimõigusi käsitlevatest aktidest tulenevad kohustused;
 - (m) kord, mille kohaselt suunatakse rahvusvahelist kaitset vajavad isikud, inimkaubanduse ohvrid, saatjata alaealised ja teised haavatavas olukorras olevad isikud pädevatesse riiklikesse asutustesse asjakohase abi saamiseks;
 - (n) kord, millega luuakse mehhanism, mille kaudu võtta vastu ja edastada ametile ja Montenegrole operatiivtegevuses osalevate isikute, sealhulgas Montenegro piiripolitsei ametnike või muude asjaomaste töötajate ning rühmaliikmete vastu esitatud kaebusi (sealhulgas artikli 8 lõike 5 alusel esitatud kaebusi) väidetavate põhiõiguste rikkumiste kohta seoses nende isikute osalemisega ameti operatiivtegevuses;
 - (o) logistiline korraldus, sealhulgas teave töötingimuste ja keskkonna kohta piirkonnas, kus operatiivtegevust kavandatakse, ning
 - (p) sätted artikli 6 kohaselt loodud esinduse kohta.
3. Operatsiooniplaan koostatakse ja selle muudatused või kohandused tehakse ameti, Montenegro ja Montenegro naabruses asuvate ja/või operatsioonipiirkonnaga piirnevate liikmesriikide nõusolekul pärast konsulteerimist osalevate liikmesriikidega. Amet koordineerib sellist kokkulepet asjaomaste liikmesriikidega.
 4. EUROSURiga seotud teabevahetus ja operatiivkoostöö toimub kooskõlas asjaomase operatiivtegevuse operatsiooniplaanis sätestatud spetsiifiliste olukorrapiltide koostamise ja jagamise korraga.
 5. Operatiivtegevust hindavad kooskõlas lõike 2 punktiga i ühiselt Montenegro ja amet.
 6. Lõike 2 punkti k kohaselt Euroopa Liidu organite ja asutustega tehtava koostöö tingimusi kohaldatakse kooskõlas nende vastavate volitustega ja olemasolevate vahendite piires.

Artikkel 5

Juhtumitest teatamine

Ametil ja Montenegro siseministeeriumi politseidirektoraadil on olemas juhtumitest teatamise mehhanism, mis võimaldab õigel ajal teatada kõikidest käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevuse käigus ette tulnud juhtumitest.

Amet ja Montenegro abistavad üksteist kõigi sellise mehhanismi kaudu teatatud juhtumitega seotud vajalike juurdluste ja uurimiste läbiviimisel, näiteks tunnistajate kindlakstegemisel ning tõendite kogumisel ja esitamisel, sealhulgas taotlustes saada ja vajaduse korral üle anda teatatud juhtumiga seotud esemed. Selliste esemete üleandmise tingimuseks võib seada nende tagastamise vastavalt neid üle andva pädeva asutuse kindlaksmääratud tingimustele.

Artikkel 6

Esindused

1. Amet võib luua Montenegro territooriumile esinduse, et hõlbustada ja parandada operatiivtegevuse koordineerimist ning tagada ameti inimressursside ja tehniliste vahendite tõhus haldamine. Esinduse asukoha määrab kindlaks amet, konsulteerides Montenegro asjaomaste ametiasutustega.
2. Esindused luuakse vastavalt operatiivvajadustele ajavahemikuks, mil ametil on vaja läbi viia operatiivtegevust Montenegros ja naaberpiirkonnas. Amet võib Montenegro nõusolekul seda ajavahemikku pikendada.
3. Iga esindust juhib ameti esindaja, kelle nimetab esinduse juhina ametisse tegevdirektor. Esinduse juht kontrollib kogu esinduse tööd.
4. Esindus teeb vajaduse korral järgmist:
 - (a) pakub logistilist ja operatiivtuge ning tagab ameti tegevuse koordineerimise asjaomastes operatsioonipiirkondades;
 - (b) pakub Montenegrole asjaomastes operatsioonipiirkondades operatiivtuge;
 - (c) jälgib rühmade tegevust ja esitab korrapäraselt aruandeid ameti peakorterile;
 - (d) teeb Montenegroga koostööd kõigis sellise operatiivtegevuse praktilistes küsimustes, mida amet on Montenegros korraldanud, sealhulgas kõigis muudes küsimustes, mis võisid kõnealuse tegevuse käigus tekkida;
 - (e) toetab koordineerivat ametnikku tema koostöös Montenegroga kõigis küsimustes, mis on seotud tema osalemisega ameti korraldatud operatiivtegevuses, ja suhtleb vajaduse korral ameti peakorteriga;
 - (f) toetab koordineerivat ametnikku ja operatiivtegevust jälgima määratud põhiõiguste vaatlejat (vaatlejaid) vajaduse korral ameti rühmade ja Montenegro asjaomaste asutuste koostöö ja suhtluse ning asjakohaste ülesannete täitmise hõlbustamisel;
 - (g) korraldab logistilist tuge seoses rühmaliikmete kohapeale suunamise ning tehniliste seadmete kohapeale suunamise ja kasutamisega;
 - (h) osutab ükskõik millist muud logistilist tuge seoses asjaomase esinduse vastutusel oleva operatsioonipiirkonnaga, et hõlbustada ameti korraldatava operatiivtegevuse sujuvat kulgu;
 - (i) tagab ameti seadmete tulemusliku haldamise selle tegevusalas, sealhulgas nende seadmete võimaliku registreerimise ja pikaajalise hooldamise, ning osutab vajalikku logistilist tuge ning
 - (j) toetab ameti muid töötajaid ja/või tegevusi Montenegros vastavalt ameti ja Montenegro vahel kokkulepitule.
5. Amet ja Montenegro tagavad esindusele määratud ülesannete täitmiseks parimad võimalikud tingimused.
6. Montenegro annab ametile abi, et tagada esindus(t)e operatiivvõimekus. Täiendavad üksikasjad sätestatakse Montenegro ja ameti vahelises eraldi kokkuleppes.

Artikkel 7

Koordineeriv ametnik

1. Ilma et see piiraks artiklis 6 kirjeldatud esinduste rolli, nimetab tegevdirektor koosseisuliste töötajate hulgast ühe või mitu eksperti, kes suunatakse iga operatiivtegevuse koordineerivaks ametnikuks. Tegevdirektor teavitab Montenegrot koordineeriva ametniku nimetamisest.
2. Koordineeriva ametniku ülesanded on järgmised:
 - a) pidada ühendust ameti, Montenegro ning rühmaliikmete vahel, pakkudes ameti nimel abi kõikides rühmadesse suunamise tingimusi käsitlevates küsimustes;
 - b) jälgida koostöös põhiõiguste vaatleja(te)ga operatsiooniplaani nõuetekohast elluviimist, sealhulgas põhiõiguste kaitsmise osas, ning anda tegevdirektorile sellest aru;
 - c) tegutseda ameti nimel kõikides rühmade kohapeale suunamist käsitlevates aspektides ning anda kõigist neist aspektidest ametile aru ning
 - d) edendada koostööd ja koordineerimist Montenegro ja osalevate liikmesriikide vahel.
3. Operatiivtegevusega seoses võib tegevdirektor lubada koordineerival ametnikul aidata lahendada operatsiooniplaani elluviimisel ja rühmade kohapeale suunamisel tekkivaid lahkarvamusi.
4. Montenegro annab rühmaliikmetele üksnes selliseid korraldusi, mis on kooskõlas operatsiooniplaaniga. Kui koordineeriv ametnik leiab, et rühmaliikmetele antud juhised ei vasta operatsiooniplaanile või kohaldatavatele juriidilistele kohustustele, teatab ta sellest viivitamata koordineerivat rolli täitvatele Montenegro ametnikele ja tegevdirektorile. Tegevdirektor võib kooskõlas artikliga 18 võtta asjakohaseid meetmeid, sealhulgas operatiivtegevuse peatada või lõpetada.

Artikkel 8

Põhiõigused

1. Käesolevast kokkuleppest tulenevate kohustuste täitmisel kohustuvad pooled tegutsema kooskõlas kõigi kohaldatavate inimõigustealaste õiguslike vahenditega, sealhulgas Euroopa Nõukogu 1950. aasta inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon, ÜRO 1951. aasta pagulasseisundi konventsioon ja selle 1967. aasta protokoll, ÜRO 1965. aasta rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvaheline konventsioon, ÜRO 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt, ÜRO 1979. aasta konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ÜRO 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastane konventsioon, ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsioon, ÜRO 2006. aasta puuetega inimeste õiguste konventsioon ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta.
2. Rühmaliikmed austavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel täielikult inimväärikust ja põhiõigusi, sealhulgas juurdepääsu varjupaigamenetlustele, ja pööravad erilist tähelepanu haavatavatele isikutele. Kõik nende ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkidega. Kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 21 ei diskrimineeri nad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel kedagi soo, rassi,

nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.

Põhiõigusi ja -vabadusi riivavaid meetmeid võivad rühmaliikmed võtta oma ülesannete täitmisel või volituste teostamisel üksnes juhul, kui see on vajalik ja proportsionaalne selliste meetmete eesmärkidega, ning nende puhul tuleb arvestada selliste põhiõiguste ja -vabaduste olemusega kooskõlas kohaldatava rahvusvahelise, Euroopa Liidu ja riigisisese õigusega.

Seda sätet kohaldatakse *mutatis mutandis* kõikide operatiivtegevuses osalevate Montenegro ametiasutuste töötajate suhtes.

3. Ameti põhiõiguste ametnik jälgib iga operatiivtegevuse vastavust kohaldatavatele põhiõiguste standarditele. Põhiõiguste ametnik või tema asetäitja võib teha kontrollkäike Montenegrosse; ta esitab ka arvamusi operatsiooniplaanide kohta ja teavitab tegevdirektorit operatiivtegevusega seotud võimalikest põhiõiguste rikkumistest. Montenegro toetab nõudmise korral põhiõiguste ametniku järelevalvetegevust.
4. Amet ja Montenegro lepivad kokku, et annavad nõuandefoorumile õigel ajal ja tegeliku juurdepääsu kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste austamist seoses käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevusega, sealhulgas kohapealsete kontrollkäikude kaudu operatsioonipiirkonda.
5. Ametil ja Montenegrol on kaebuste lahendamise mehhanism käesoleva kokkuleppe raames toimunud operatiivtegevuse käigus töötajate poolt ametiülesannete täitmisel toime pandud väidetavate põhiõiguste rikkumiste käsitlemiseks. Mehhanism sätestatakse operatsiooniplaanis.

Artikkel 9

Põhiõiguste vaatlejad

1. Ameti põhiõiguste ametnik määrab igale operatiivtegevusele vähemalt ühe põhiõiguste vaatleja, kes muu hulgas abistab ja nõustab koordineerivat ametnikku.
2. Põhiõiguste vaatleja jälgib põhiõiguste järgimist ning annab põhiõiguste valdkonnas nõu ja abi asjaomase operatiivtegevuse ettevalmistamisel, läbiviimisel ja hindamisel. See hõlmab eelkõige järgmist:
 - a) operatsiooniplaanide koostamise jälgimine ning põhiõiguste ametnikule aru andmine, et ta saaks täita määruses (EL) 2019/1896 sätestatud ülesandeid;
 - b) kontrollkäikude tegemine, sealhulgas pikaajaliselt, operatiivtegevuse toimumiskohtadesse;
 - c) koostöö tegemine ja suhtlemine koordineeriva ametnikuga ning talle nõu ja abi andmine;
 - d) koordineeriva ametniku teavitamine ja põhiõiguste ametnikule aru andmine küsimustest, mis puudutavad operatiivtegevusega seotud võimalikku põhiõiguste rikkumist ning
 - e) kaasaaitamine artikli 4 lõike 2 punktis i osutatud operatiivtegevuse hindamisele.
3. Sõltumatul põhiõiguste vaatlejal on juurdepääs operatiivtegevuse kõikidele valdkondadele ja kõikidele selle tegevuse elluviimisega seotud dokumentidele.

4. Operatsioonipiirkonnas viibides kannavad põhiõiguste vaatlejad sümboolikat, mille järgi saab nad hõlpsasti põhiõiguste vaatlejatena ära tunda.
5. Ameti põhiõiguste ametnik võib teha koostööd Montenegro inimõiguste ja vabaduste kaitsja institutsiooniga (ombudsman).

Artikkel 10

Rühmaliikmed

1. Rühmaliikmetel on õigus täita operatsiooniplaanis kirjeldatud ülesandeid, sealhulgas neid, mis eeldavad täitevvolitusi.
2. Oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel järgivad rühmaliikmed Montenegro õigusnorme ning kohaldatavat liidu ja rahvusvahelist õigust.
3. Rühmaliikmed võivad täita ülesandeid ja teostada volitusi Montenegro territooriumil üksnes Montenegro piirihaldusasutustelt saadud korralduste alusel ning nende juuresolekul. Kui amet või päritoluliikmesriik on selleks oma nõusoleku andnud, võib Montenegro lubada rühmaliikmetel täita oma territooriumil konkreetseid ülesandeid ja teostada erivolitusi ka juhul, kui tema piirihaldusasutuste töötajad juures ei viibi.
4. Rühmaliikmed, kes on koosseisulised töötajad, kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse vormiriietust, kui operatsiooniplaanis ei ole ette nähtud teisiti.

Rühmaliikmed, kes ei ole koosseisulised töötajad, kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel oma riigi vormiriietust, kui operatsiooniplaanis ei ole ette nähtud teisiti.

Tööülesannete täitmise ajal kannavad kõik rühmaliikmed vormiriietusel ka nähtavat isiklikku identifitseerimistunnust ning sinist Euroopa Liidu ja ameti sümboolikaga käesidet.

5. Montenegro annab asjaomastele rühmaliikmetele loa täita operatiivtegevuse käigus ülesandeid, mis nõuavad jõu kasutamist, sealhulgas teenistusrelvade, laskemoona ja muu varustuse kandmist ja kasutamist vastavalt operatsiooniplaani asjakohastele sätetele, võttes arvesse järgmist:
 - rühmaliikmed, kes on koosseisulised töötajad, võivad ameti nõusolekul kanda ja kasutada teenistusrelvi, laskemoona ja muid sunnivahendeid;
 - rühmaliikmed, kes ei ole koosseisulised töötajad, võivad kanda ja kasutada teenistusrelvi, laskemoona ja muid sunnivahendeid asjaomase päritoluliikmesriigi nõusolekul.
6. Jõu kasutamine, sealhulgas teenistusrelva, laskemoona ja muu varustuse kandmine ja kasutamine, toimub kooskõlas Montenegro õigusega ja Montenegro piirihaldusasutuste töötajate juuresolekul. Montenegro võib lubada rühmaliikmetel kasutada jõudu ka juhul, kui Montenegro asjaomased piirihaldusasutuste töötajad juures ei viibi, võttes arvesse järgmist:
 - rühmaliikmete puhul, kes on koosseisulised töötajad, on jõu kasutamise lubamiseks ilma Montenegro piirihaldusasutuste töötajate juuresolekuta vaja ameti nõusolekut;

- rühmaliikmete puhul, kes ei ole koosseisulised töötajad, on jõu kasutamise lubamiseks ilma Montenegro piirihaldusasutuste töötajate juuresolekuta vaja asjaomase päritoluliikmesriigi nõusolekut.

Ilma et see piiraks Montenegro õiguse nõuete kohaldamist, peab igasugune jõu kasutamine rühmaliikmete poolt olema vajalik ja proportsionaalne ning vastama täielikult kohaldatavale liidu, rahvusvahelisele ja riigisisesele õigusele, sealhulgas eelkõige määruse (EL) 2019/1896 V lisas sätestatud nõuetele.

7. Amet teavitab enne rühmaliikmete kohapeale suunamist Montenegrot teenistusrelvadest, laskemoonast ja muust varustusest, mida rühmaliikmed võivad käesoleva artikli lõike 5 kohaselt kanda. Montenegro võib siiski keelata teatud teenistusrelvade, laskemoona ja muu varustuse kandmise, eeldusel et tema riigisisese õiguse kohaselt kehtib tema enda piirihaldusasutuste suhtes sama keeld. Montenegro teatab enne rühmaliikmete kohapeale suunamist ametile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Amet teeb kõnealuse teabe liikmesriikidele kättesaadavaks.

Montenegro võtab vajalikud meetmed vajalike relvalubade väljaandmiseks ning hõlbustab rühmaliikmete käsutuses olevate relvade, laskemoona ja muu varustuse importi, eksporti, transporti ja ladustamist, nagu amet on taotlenud. Relvalubade väljastamise kord sätestatakse operatsiooni plaanis.

8. Teenistusrelvi, laskemoona ja varustust võib kasutada õiguspäraseks hädakaitseks ning rühmaliikmete või muude isikute õiguspäraseks kaitseks kooskõlas Montenegro õigusega ning rahvusvahelise ja liidu õiguse asjakohaste põhimõtetega.
9. Montenegro võib anda rühmaliikmetele loa kasutada oma riiklikku andmebaasi, kui see on vajalik operatsiooni plaanis kindlaksmääratud eesmärkide täitmiseks. Montenegro tagab, et juurdepääs sellele andmebaasile antakse tõhusal ja tulemuslikul viisil.

Montenegro teatab enne rühmaliikmete kohapeale suunamist ametile, milliseid riiklikke andmebaase võib kasutada.

Rühmaliikmed tutvuvad üksnes selliste andmetega, mis on nende ülesannete täitmiseks ja volituste teostamiseks vajalikud. Selline andmetega tutvumine toimub kooskõlas Montenegro andmekaitseõiguse ja käesoleva kokkuleppega.

10. Operatiivtegevuse elluviimiseks suunab Montenegro kohapeale siseministeeriumi politseidirektoraadi ametnikud, kes on võimelised ja valmis suhtlema inglise keeles, et täita Montenegro nimel koordineerivat rolli kooskõlas operatsiooni plaaniga.

Artikkel 11

Ameti omandi, vara ja tegevusega seotud privileegid ja immunitetid

1. Ameti ruumid ja ehitised Montenegros on puutumatud. Neid ei või läbi otsida, arestida, konfiskeerida ega sundvõõrandada.
2. Ameti omand ja vara, sealhulgas transpordivahendid, sidevahendid, arhiivid, kirjavahetus, dokumendid, isikut tõendavad dokumendid ja finantsvara on puutumatud.
3. Ameti varade hulka kuuluvad liikmesriigi omandis või kaasomandis olev, renditud või liisitud vara, mis antakse ameti käsutusse. Pädevate riiklike asutuste esindaja(te)

pardalevõtmisel käsitatakse neid valitsuse käsutuses oleva ja selleks loa saanud varana.

4. Ameti suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet. Ameti omandi ja vara suhtes ei kehti ükski haldus- ega õiguslik piirang. Ameti vara ei saa kohtuotsuse või -määruse täitmiseks arestida.
5. Tegevdirektor võib Montenegro asjaomaste õigusasutuste taotlusel anda põhjendatud kuriteokahtluse korral Montenegro asjaomastele ametiasutustele loa siseneda ameti ruumidesse ja hoonetesse ja/või saada juurdepääsu selle omandile ja varale.
Tulekahju või muu õnnetuse korral, mis nõuab kiiret kaitsemeetmete võtmist, võib eeldada, et tegevdirektor on nõusoleku andnud.
6. Montenegro lubab ameti poolt operatiiveesmärkidel Montenegrosse suunatud esemeid ja varustust riiki tuua ja sealt välja viia.
7. Amet on vabastatud kõikidest maksudest (sealhulgas tollimaksudest) ja lõivudest ning kõikidest impordi- ja ekspordikeeldudest ja -piirangutest ameti ametlikuks kasutamiseks mõeldud esemete ja varustuse puhul, kaasa arvatud esemed ja varustus, mida impordib või ekspordib ameti nimel kolmas isik.

Artikkel 12

Rühmaliikmete privileegid ja immunitetid

1. Järgmised privileegid ja immunitetid on rühmaliikmetele antud selleks, et nad saaksid Montenegro territooriumil toimuva tegevuse käigus täita operatsiooniplaani kohaseid ametiülesandeid.
2. Rühmaliikmeid ei tohi Montenegros ega Montenegro ametiasutuste poolt üle kuulata ega kohtumenetlusele allutada, välja arvatud lõikes 3 osutatud asjaoludel.
3. Rühmaliikmetel on Montenegros kriminaal-, tsiviil- ja halduskohtulik puutumatus kõikide ametiülesannete täitmisel sooritatud tegude suhtes.

Kui Montenegro ametiasutused kavatsevad algatada rühmaliikme suhtes kriminaal-, tsiviil- või haldusmenetluse, teavitavad Montenegro pädevad asutused sellest viivitamata tegevdirektorit. Teatamise kord on kooskõlas ameti sellekohase otsusega, mis esitatakse operatsiooniplaanis.

Pärast sellise teate saamist teavitab tegevdirektor põhjendamatu viivitusega Montenegro asjaomaseid asutusi sellest, kas rühma liige pani kõnealuse teo toime oma ametiülesannete täitmisel. Kui tegu pandi teavituse kohaselt toime ametiülesannete täitmisel, kohtumenetlust ei algatata. Kui teavituse kohaselt ei pandud tegu toime ametiülesannete täitmisel, võib alustada kohtumenetlust. Tegevdirektori otsus on Montenegrole siduv ja seda ei saa vaidlustada.

Otsuse vastuvõtmiseni hoidub amet võtmast meetmeid, mille eesmärk on takistada rühmaliikme võimalikku hilisemat kohtu alla andmist Montenegro pädevate asutuste poolt, sealhulgas asjaomase rühmaliikme Montenegrost lahkumise hõlbustamisest.

Rühmaliikmetele antud privileegid ja kriminaalkohtulik puutumatus Montenegros ei vabasta neid päritoluliikmesriigi jurisdiktsiooni alt.

4. Rühmaliikmete poolt kohtumenetluse algatamine jätab nad ilma kohtulikust puutumatusest põhihagiga otseselt seotud vastuhagi suhtes.

5. Rühmaliikmete hooned, eluruumid, transpordi- ja sidevahendid ning omand, sealhulgas kirjavahetus, dokumendid, isikut tõendavad dokumendid ja vara, on puutumatud, välja arvatud lõikes 10 lubatud täitemeetmete puhul.
6. Montenegro vastutab kahju eest, mida rühmaliikmed põhjustavad kolmandatele isikutele ametiülesannete täitmisel.
7. Kui kahju on põhjustanud rühmaliige, kes on ameti koosseisuline töötaja, raske hooletuse või tahtliku üleastumise tõttu või tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib Montenegro tegevdirectori kaudu taotleda, et amet maksaks hüvitist.

Kui kahju on põhjustanud rühmaliige, kes ei ole ameti koosseisuline töötaja, raske hooletuse või tahtliku üleastumise tõttu või tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib Montenegro tegevdirectori kaudu taotleda, et asjaomane päritoluliikmesriik maksaks hüvitist.
8. Kumbki pool ega ükski osalev liikmesriik ega amet ei vastuta kahju eest, mis on Montenegros põhjustatud temast mitteoleneva vääramatu jõu tõttu.
9. Rühmaliikmed ei ole kohustatud Montenegros toimuvates kohtumenetlustes tunnistajana ütlusi andma. Rühmaliikmed võivad anda ütlusi kooskõlas Montenegro menetlusõigusega esitatava avalduse vormis. Sellise avalduse esitamine ei mõjuta lõikes 3 sätestatud puutumatust.
10. Rühmaliikmete suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet, välja arvatud juhul, kui nende vastu on alatatud kriminaal-, tsiviil- või halduskohtumenetlus, mis ei ole seotud nende ametiülesannetega. Rühmaliikmete varustust, mis on ameti tegevdirectori tõenduse kohaselt vajalik nende ametiülesannete täitmiseks, ei saa kohtuotsuse või -määruse täitmiseks arestida. Kriminaal-, tsiviil- või halduskohtumenetluse puhul ei rakendata rühmaliikmete suhtes mingisuguseid isikliku vabaduse piiranguid ega muid piiravaid meetmeid.
11. Rühmaliikmete kohta ei kehti seoses ametile osutatud teenustega Montenegros kehtivad võimalikud sotsiaalkindlustust käsitlevad sätted.
12. Ameti ja/või päritoluliikmesriigi poolt rühmaliikmetele makstavat palka ja tasusid ning tulu, mida rühmaliikmed saavad väljastpoolt Montenegrot, ei maksustata mingil kujul Montenegros.
13. Montenegro lubab rühmaliikmete isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemeid riiki tuua ning vabastab need kõikidest tollimaksudest, lõivudest ja muudest vastavatest tasudest, välja arvatud tasudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude sarnaste teenustega. Ühtlasi lubab Montenegro sellised esemed riigist välja viia.
14. Rühmaliikmete isiklik pagas ei kuulu kontrollimisele, välja arvatud juhul, kui on kaalukaid põhjuseid arvata, et pagasis on esemeid, mis ei ole mõeldud rühmaliikmete isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on Montenegro õigusega keelatud või mille suhtes kohaldatakse Montenegro karantiinieskirju. Isikliku pagasi kontrolli võib läbi viia üksnes asjaomase rühmaliikme või ameti volitatud esindaja juuresolekul.
15. Amet ja Montenegro määravad kontaktpunktid, kellega saab igal ajal ühendust ja kes vastutavad teabevahetuse ja koheste meetmete võtmise eest juhul, kui rühmaliikme tegevuse puhul võib olla tegemist kriminaalõiguse rikkumisega, ning samuti teabevahetuse ja operatiivtegevuse eest juhul, kui rühmaliikme suhtes on alatatud tsiviil- ja haldusmenetlus.

Kuni päritoluliikmesriigi pädevad asutused hakkavad meetmeid võtma, abistavad amet ja Montenegro üksteist kõigi vajalike juurdluste ja uurimiste läbiviimisel seoses väidetava kuriteoga, mille vastu on kas ametil või Montenegrol huvi, tunnistajate kindlakstegemisel ning tõendite kogumisel ja esitamisel, sealhulgas väidetava kuriteoga seotud esemete hankimise ja vajaduse korral üleandmise taotlemisel. Selliste esemete üleandmise tingimuseks võib seada nende tagastamise vastavalt neid üle andva pädeva asutuse kindlaksmääratud tingimustele.

Artikkel 13

Vigastatud või hukkunud rühmaliikmed

1. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, on tegevdirektoril õigus korraldada vigastatud või hukkunud rühmaliikmete ning nende isikliku vara kodumaale tagasitoimetamist ja võtta selleks sobivad meetmed.
2. Hukkunud rühmaliige lahatakse ainult asjaomase päritoluliikmesriigi sõnaselgel nõusolekul ning ameti või asjaomase päritoluliikmesriigi esindaja juuresolekul.
3. Montenegro ja amet teevad võimalikult ulatuslikku koostööd, et vigastatud või hukkunud rühmaliikmed kiiresti kodumaale tagasi toimetada.

Artikkel 14

Akrediteerimisdokument

1. Amet annab igale rühmaliikmele välja dokumendi, mis on koostatud montenegro keeles ja inglise keeles ning mis võimaldab Montenegro ametiasutustel tuvastada rühmaliikmete isikut ning tõendab selle kasutaja õigust täita käesoleva kokkuleppe artiklis 10 ja operatsiooni plaanis osutatud ülesandeid ja teostada selles osutatud volitusi (edaspidi „akrediteerimisdokument“).
2. Akrediteerimisdokument sisaldab iga liikme kohta järgmist teavet: nimi ja kodakondsus; auaste või ametinimetus; hiljuti tehtud digitaalfoto ja ülesanded, mida ta on volitatud suunamise kestel täitma. Akrediteerimisdokumendil peab olema märgitud kehtivusaja lõppemise kuupäev.
3. Et Montenegro ametiasutustel oleks võimalik rühmaliikmeid tuvastada, peavad rühmaliikmed akrediteerimisdokumenti igal ajal kaasas kandma.
4. Montenegro tunnustab akrediteerimisdokumenti koos kehtiva reisidokumendiga dokumendina, mis annab asjaomasele rühmaliikmele õiguse siseneda Montenegrosse ja seal viibida, ilma et tal oleks vaja viisat, elamisluba, eelnevat luba või muud dokumenti kuni selle kehtivusaja lõpuni.
5. Suunamise lõppedes tuleb akrediteerimisdokument ametile tagastada. Sellest teavitatakse Montenegro pädevaid asutusi.

Artikkel 15

Kohaldamine töötajate suhtes, keda ei suunata kohapeale rühmaliikmetena

Artikleid 12, 13 ja 14 kohaldatakse *mutatis mutandis* kõigi käesoleva kokkuleppe või selle alusel koostatud operatsiooni plaani alusel Montenegrosse suunatavate töötajate suhtes, kes ei

ole rühmaliikmed, sealhulgas põhiõiguste vaatlejate ja esindustesse suunatud koosseisuliste töötajate suhtes.

Artikkel 16

Isikuandmete kaitse

1. Isikuandmeid edastatakse ainult juhul, kui selline edastamine on vajalik käesoleva kokkuleppe täitmiseks ameti või Montenegro pädevate asutuste poolt. Isikuandmete töötlemisel asutuse poolt konkreetsel juhul, sealhulgas selliste isikuandmete edastamisel teisele poolele, kohaldatakse selle asutuse suhtes kohaldatavaid andmekaitse norme. Pooled tagavad andmeedastuse eeltingimusena järgmised minimaalsed kaitsemeetmed:
 - (a) isikuandmete töötlemine peab olema seaduslik, õiglane ja andmesubjektile läbipaistev;
 - (b) isikuandmeid kogutakse ainult käesoleva kokkuleppe täpselt kindlaksmääratud, selge ja õiguspärase rakendamise eesmärgil ning edastav asutus ja vastuvõttev asutus ei tohi neid täiendavalt töödelda viisil, mis on vastuolus nimetatud eesmärgiga;
 - (c) isikuandmed peavad olema piisavad ja asjakohased ja piirduma nende kogumise või hiljem töötlemise otstarbeks vajalikuga; edastava asutuse suhtes kohaldatava õigusega kooskõlas võib edastada ainult ühe või mitu järgmistest isikuandmetest: ameti töötaja, asjaomase vaatleja või vahetusprogrammis osaleva töötaja
 - eesnimi;
 - perekonnanimi;
 - sünniaeg;
 - kodakondsus;
 - auaste;
 - reisidokumendi biomeetriliste andmete lehekülg;
 - akrediteerimisdokument;
 - ID-kaardi/passi/akrediteerimisdokumendi pilt;
 - e-posti aadress;
 - mobiiltelefoni number;
 - andmed relva kohta;
 - lähetuse kestus;
 - lähetuse sihtkoht;
 - õhusõiduki või laeva registreerimisnumbrid;
 - saabumiskuupäev;
 - saabumislennujaam/-piiripunkt;
 - saabuva lennu number;
 - lahkumiskuupäev;

- lahkumislennujaam/-piiripunkt;
- lahkuva lennu number;
- päritoluliikmesriik / kolmas riik;
- lähetav asutus;
- ülesanded/tegevusprofiil;
- transpordivahendid;
- marsruut;

- (d) isikuandmed peavad olema täpsed ja vajaduse korral ajakohastatud;
- (e) isikuandmeid säilitatakse kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik seoses andmete kogumise või hilisema töötlemise eesmärgiga;
- (f) isikuandmeid tuleb töödelda asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid kasutades viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, võttes arvesse töötlemise konkreetseid riske, sealhulgas kaitset loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kaotsimineku, hävimise või kahjustumise eest („andmetega seotud rikkumine“); vastuvõttev pool võtab asjakohased meetmed andmetega seotud rikkumise käsitlemiseks ning teavitab edastavat poolt rikkumisest põhjendamatult viivitusega ja 72 tunni jooksul;
- (g) nii andmeid edastav kui ka neid vastuvõttev asutus võtavad kõik mõistlikud meetmed, et tagada viivitamata vastavalt vajadusele isikuandmete parandamine või kustutamine juhul, kui nende töötlemine ei vasta käesolevale artiklile, eelkõige põhjusel, et need andmed ei ole piisavad, asjakohased, täpsed või nende maht on suurem, kui on vajalik töötlemise eesmärgi saavutamiseks. Teist poolt teavitatakse andmete parandamisest või kustutamisest;
- (h) taotluse korral teavitab vastuvõttev asutus edastavat asutust edastatud andmete kasutamisest;
- (i) isikuandmeid võib edastada ainult järgmistele pädevatele ametiasutustele:
 - amet;
 - Montenegro siseministeeriumi politseidirektoraat.

Muudele organitele ei või andmeid edastava ametiasutuse eelneva nõusolekuta andmeid edastada;

- (j) edastavad ja vastuvõtvad asutused on kohustatud isikuandmete edastamise ja vastuvõtmise kirjalikult registreerima;
- (k) andmekaitseõuete täitmise järelevalveks, sealhulgas selliste registrite kontrollimiseks, kehtestatakse sõltumatu järelevalve; andmesubjektidel on õigus esitada järelevalveasutusele kaebusi ja saada põhjendamatult viivitusega vastus;
- (l) andmesubjektidel on õigus saada teavet oma isikuandmete töötlemise kohta, tutvuda selliste andmetega ning parandada või kustutada ebatäpseid või ebaseaduslikult töödeldud andmeid, arvestades avaliku huvi tõttu kohaldatavaid vajalikke ja proportsionaalseid piiranguid ning

- (m) andmesubjektidel on eespool nimetatud kaitsemeetmete rikkumise korral õigus tõhusale haldus- ja õiguskaitsesele.
2. Kumbki pool vaatab korrapäraselt läbi selle artikli rakendamise poliitikameetmed ja menetlused. Teise poole taotluse korral vaatab taotluse saanud pool läbi oma isikuandmete töötlemise põhimõtted ja menetlused, et veenduda ja kinnitada, et käesoleva artikli kaitsemeetmeid rakendatakse tulemuslikult. Läbivaatamise tulemused edastatakse läbivaatamist taotlenud poolele mõistliku aja jooksul.
 3. Käesoleva kokkuleppe kohaste andmekaitsemeetmete üle teostavad järelevalvet Euroopa Andmekaitseinspektor ning Montenegro isikuandmete kaitse ja teabe vaba kättesaadavuse eest vastutav amet.
 4. Pooled teevad koostööd Euroopa andmekaitseinspektoriga, kes tegutseb ameti järelevalveasutusena.
 5. Amet ja Montenegro koostavad iga operatiivtegevuse lõpus käesoleva artikli kohaldamise kohta ühisaruande. Aruanne saadetakse ameti põhiõiguste ametnikule ja andmekaitseametnikule, samuti isikuandmete kaitse ametnikule ning Montenegro isikuandmete kaitse ja teabe vaba kättesaadavuse eest vastutavale ametile.
 6. Amet ja Montenegro sätestavad asjakohaste operatsiooniplaanide erisätetes üksikasjalikud eeskirjad isikuandmete edastamise ja töötlemise kohta käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevuse eesmärgil. Need sätted peavad olema kooskõlas Euroopa Liidu õiguse ja Montenegro õiguse nõuetega. Nendes kirjeldatakse muu hulgas teabevahetuse sihtotstarvet, vastutavat töötlejat (vastutavaid töötlejaid) ning kõiki ülesandeid ja kohustusi, edastatud andmete kategooriaid, konkreetseid andmete säilitamise tähtaegu ja kõiki minimaalseid kaitsemeetmeid. Läbipaistvuse ja prognoositavuse huvides tehakse need sätted kooskõlas Euroopa Andmekaitsekoostöö asjakohaste suunistega üldsusele kättesaadavaks.

Artikkel 17

Salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe vahetamine

1. Igasugune salastatud teabe vahetamine, jagamine või levitamine käesoleva kokkuleppe raames toimub ameti ja Montenegro asjaomaste ametiasutuste vahel sõlmitud eraldi halduskokkuleppe alusel, mille peab eelnevalt heaks kiitma Euroopa Komisjon.
2. Käesoleva kokkuleppe raames tundliku salastamata teabe vahetamise suhtes kehtivad järgmised tingimused:
 - (a) teavet töötleb amet kooskõlas komisjoni otsuse (EL, Euratom) 2015/443³ artikli 9 lõikega 5 ning Montenegro kooskõlas oma õigusaktidega;
 - (b) vastuvõttev pool kohaldab selle suhtes sellist kaitsetaset, mis on konfidentsiaalsuse, tervikluse ja käideldavuse poolest samaväärne kaitsetasemega, mida pakuvad selle teabe suhtes edastava poole kohaldatavad meetmed, ning

³ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

- (c) teabevahetus toimub tundliku salastamata teabe käideldavuse, konfidentsiaalsuse ja tervikluse nõuetele vastavate teabevahetussüsteemide, näiteks määruse (EL) 2019/1896 artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgu kaudu.
3. Pooled järgivad käesoleva kokkuleppe raames töödeldavate andmetega seotud intellektuaalomandi õigusi.

Artikkel 18

Otsus operatiivtegevus peatada või lõpetada ja/või loobuda tegevuse rahastamisest

1. Kui operatiivtegevuse läbiviimise tingimused ei ole enam täidetud, sealhulgas juhul, kui Montenegro sellest teatab, lõpetab tegevdirektor operatiivtegevuse pärast seda, kui ta on Montenegrot kirjalikult teavitanud. Selline teave esitatakse kirjalikult ja see peab sisaldama tegevuse lõpetamise põhjuseid.
2. Kui Montenegro ei ole käesolevat kokkulepet või selle alusel koostatud operatsiooniplaani järginud, võib tegevdirektor asjaomase operatiivtegevuse rahastamisest loobuda ja/või peatada või lõpetada rahastamise pärast seda, kui ta on Montenegrot kirjalikult teavitanud.
3. Kui Montenegrosse suunatud operatiivtegevuses osaleja julgeolekut ei ole võimalik tagada, võib tegevdirektor asjaomase operatiivtegevuse või selle aspektid peatada või lõpetada.
4. Kui tegevdirektor leiab, et käesoleva kokkuleppe kohase operatiivtegevusega seotud põhiõigusi või rahvusvahelise kaitse kohustusi on raskelt rikutud või et nende rikkumine tõenäoliselt jätkub, lõpetab ta asjaomase operatiivtegevuse rahastamise ja/või peatab või lõpetab rahastamise pärast Montenegro teavitamist.
5. Montenegro võib taotleda tegevdirektorilt operatiivtegevuse peatamist või lõpetamist. Selline taotlus esitatakse kirjalikult ja see peab sisaldama taotluse põhjuseid.
6. Käesoleva artikli kohane rahastamisest loobumine või selle peatamine või lõpetamine jõustub Montenegro teavitamise kuupäevast. See ei mõjuta õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva kokkuleppe või operatsiooniplaani kohaldamisest enne rahastamise peatamist või lõpetamist või sellest loobumist.
7. Montenegro võib taotleda rühmaliikmete või muude asjaomaste töötajate lähetuse lõpetamist, kui need ei järgi käesolevat kokkulepet või selle alusel koostatud operatsiooniplaani või panevad toime Montenegro õigusaktide raskeid rikkumisi. Otsuse lähetuse lõpetamise kohta teeb kas tegevdirektor või asjaomane päritoluliikmesriik ja sellest teavitatakse Montenegro asjaomaseid asutusi.

Artikkel 19

Pettustevastane võitlus

1. Montenegro teavitab viivitamata ametit, Euroopa Prokuratuuri ja/või Euroopa Pettustevastast Ametit, kui ta saab teada usaldusväärsetest väidetest käesoleva kokkuleppe rakendamisega seotud pettuse, korruptsiooni või muu ebaseadusliku tegevuse kohta, mis võib mõjutada Euroopa Liidu huve.
2. Kui sellised väited on seotud käesoleva kokkuleppe alusel välja makstud Euroopa Liidu rahaliste vahenditega, osutab Montenegro seoses tema territooriumil toimuva

uurimistegevusega Euroopa Pettustevastasele Ametile ja/või Euroopa Prokuratuurile kogu vajalikku abi, sealhulgas hõlbustades küsitluste, kohapealse kontrolli ja inspekteerimise läbiviimist (sealhulgas juurdepääs Montenegro infosüsteemidele ja andmebaasidele) ning hõlbustades juurdepääsu kogu asjakohasele teabele, mis käsitleb osaliselt või täielikult Euroopa Liidu poolt rahastatavate küsimuste tehnilist ja finantsjuhtimist.

Artikkel 20

Käesoleva kokkuleppe rakendamine

1. Montenegro poolt rakendab käesolevat kokkulepet Montenegro siseministeeriumi politseidirektoraat.
2. Euroopa Liidu puhul rakendab käesolevat kokkulepet amet.

Artikkel 21

Vaidluste lahendamine

1. Kõiki käesoleva kokkuleppe kohaldamisega seoses tekkivaid vaidlusi lahendavad ameti esindajad ja Montenegro pädevad ametiasutused ühiselt.
2. Varasemate lahenduste puudumise korral lahendatakse käesoleva kokkuleppe tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused eranditult pooltevaheliste läbirääkimiste teel.

Artikkel 22

Kokkuleppe jõustumine, ajutine kohaldamine, muutmine, kestus, peatamine ja lõpetamine ning sellele eelnenud kokkuleppe lõpetamine

1. Pooled peavad käesoleva kokkuleppe ratifitseerima või selle heaks kiitma oma õiguslike menetluste kohaselt. Pooled teavitavad üksteist selleks vajalike menetluste lõpuleviimisest.
2. Kokkuleppe jõustub sellele päevale järgneva teise kuu esimesel päeval, mil pooled on teineteist teavitanud lõike 1 kohaste õiguslike menetluste lõpuleviimisest.
Kuni selle jõustumiseks vajalike menetluste lõpuleviimiseni võib käesolevat kokkulepet kohaldada ajutiselt alates selle allakirjutamise kuupäevale järgneva teise kuu esimesel päevast.
3. Käesolevat kokkulepet saab muuta üksnes poolte vastastikusel kirjalikul nõusolekul.
4. Käesolev kokkuleppe sõlmitakse määramata ajaks. Selle võib peatada või lõpetada poolte kirjalikul kokkuleppel või kumbki pool ühepoolselt.
Ühepoolse peatamise või lõpetamise korral teavitab peatamist või lõpetamist sooviv pool sellest teisele poolele kirjalikult. Käesoleva kokkuleppe ühepoolne lõpetamine või peatamine jõustub teate esitamise kuule järgneva teise kuu esimesel päeval.
5. Euroopa Liidu ja Montenegro vaheline 7. oktoobri 2019. aasta staatust käsitlev kokkuleppe Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevuse kohta Montenegros, mis

kirjutati alla Luxembourgis, tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse käesoleva kokkuleppega.

Ajavahemikul, mil käesolevat kokkulepet kohaldatakse ajutiselt, peatatakse Luxembourgis allakirjutatud Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise 7. oktoobri 2019. aasta staatust käsitleva kokkuleppe (Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevuse kohta Montenegros) kohaldamine.

Igasugune operatiivtegevus, mis on algatatud Luxembourgis allakirjutatud Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise 7. oktoobri 2019. aasta staatust käsitleva kokkuleppe (Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevuse kohta Montenegros) alusel ja mis kestab käesoleva kokkuleppe ajutise kohaldamise või jõustumise ajal, võib jätkuda, tingimusel et asjaomast operatsiooniplaani muudetakse või kohandatakse kooskõlas käesoleva kokkuleppega.

6. Selle artikli kohased teated saadetakse Euroopa Liidu puhul Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile ja Montenegro puhul Montenegro välisministeeriumile.

Käesolev kokkulepe on koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja montenegro keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentsed.

SELLE KINNITUSEKS on nõuetekohaselt volitatud isikud käesolevale kokkuleppele alla kirjutanud.

[Koht], [kuupäev PP/KK/AAAA].